

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 78 0 П 003756 11 Rev
Бања Лука, 24.1.2013. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Ј.К. из Л., Улица ..., кога заступа пуномоћник Р.Д., адвокат из Б.Л., ..., против тужених Д.М. и мљ. Д.М.1, заступане по законском заступнику Д.М.2, те обоје заступани по пуномоћнику П.Р. адвокату из Б.Л., Улица ..., ради побијања правних радњи дужника, вриједност спора 25.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужених против пресуде Окружног суда у Бањој Луци бр. 78 0 П 003756 10 Гж од 30.12.2010. године, на сједници одржаној дана 24.01.2013. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Прњавору бр. 78 0 П 003756 08 П од 19.8.2010. године утврђено је да је без правног дејства према тужитељу отуђење некретнина дужника М.М. учињено бестеретно својој дјечи – туженима Д.М. и мљ. Д.М.1, садржано у уговору о поклону сачињеним пред Основним судом у Прњавору под бр. 078-0-Ов-И-06-001970 од 30.10.2006. године, који је проведен кроз земљишну књигу у з.к. ул. бр. 86 к.о. Ш., те је наложено туженима да трпе да се некретнине уписане у означеном з.к. ул. на њихово име са по 1/8 дијела, путем Основног суда у Прњавору у извршном предмету продају и из добијене цијене намири тужитељ за своје потраживање у износу од 25.000,00 КМ, те су тужени обавезани да тужитељу надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 4.147,30 КМ, са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Тужбени захтјев тужитеља у дијелу преко досуђеног је одбијен. Истовремено, наложено је земљишно књижном одјељењу Основног суда Прњавор да у земљишно књижном улошку бр. 86 к.о. Ш. у “Б” листу изврши брисање забиљешке спора који се води у предметној парници.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци бр. 78 0 П 003756 10 Гж од 30.12.2010. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена у одбијајућем дијелу тужбеног захтјева (став 2. изреке првостепене пресуде). Одбијена је и жалба тужених и првостепена пресуда потврђена и у досуђујућем дијелу (став 1. и 3. изреке). Захтјев тужитеља за накнаду жалбеног поступка у износу од 1.316,25 КМ је одбијен.

Благовремено изјављеном ревизијом другостепену пресуду побијају тужени због погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се

побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев тужитеља одбије или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужитељ сматра да су ревизиони наводи неосновани и предлаже да се изјављена ревизија одбије.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља којим је тражио да се утврди да је без дејства према тужитељу отуђење некретнина дужника М.М. учињено бестеретно уговором о поклону својој дјечи – туженима у овој парници, сачињеним пред Основним судом у Прњавору под бр. 078-0-Ов-И-06-001970 од 30.10.2006. године, ради намирења потраживања тужитеља у износу од 25.000,00 КМ.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, поведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да су тужитељ и предузеће ПП М. П. закључили уговор о зајму на износ од 25.000,00 КМ; да је у парници за поврат тог зајма, по тужби Ј.К. против туженог ПП М. П. и М.М., вођеном пред Основним судом у Прњавору под бр. П-308/03, дана 22.7.2004. године закључено судско поравнање; да су се тим поравнањем ПП М. П. и М.М., који је један од сувласника поменутог предузећа, обавезали да тужитељу исплате дуг у износу од 25.000,00 КМ, без камата, тако што ће износ од 10.000,00 КМ исплатити најкасније до 31.12.2004. године у једнаким мјесечним ратама које ће исплатити у временском периоду од 1. до 5. у мјесецу, а износ од 15.000,00 КМ у периоду од 1.1.2005. до 1.6.2005. године у једнаким мјесечним ратама које ће платити од 1. до 5. у мјесецу; да је изјавом од 21.4.2005. године, потписаном од стране Ј.К., М.М. и адвоката П.Р., М.М. изјавио да ће, на основу судског поравнања бр. П-308/03 од 22.7.2004. године, Ј.К. исплатити износ од 25.000,00 КМ, увећан за камату од 2.500,00 КМ, закључно са 21.7.2005. године; да се истом изјавом тужитељ обавезао да ће за сваки примљени износ издати потврду; да је уговором о поклону закљученим дана 24.10.2006. године у П. између М.М., као поклонодавца и Д.М. и млљ. Д.М.1, као поклонопримаца, поклонодавац поконио својој дјечи сувласнички дио од $\frac{1}{4}$ дијела на некретнинама уписаним у з.к. ул. бр. 1759 к.о. Ш., означеним као к.ч. бр. 1540/25 шума Д. у површини од 2918 м², к.ч. бр. 1432/25 њива Г. у површини 2001 м², к.ч. бр. 1476/5 њива П. у површини од 13.448 м², к.ч. бр. 1476/9 њива П. у површини од 546 м², к.ч. 1376/10 њива П. у површини од 398 м², к.ч. 1476/10 пут за земљиште у својини грађана у површини од 84 м² и к.ч. 1476/12 њива П. у површини од 660 м²; да су тужени на темељу тог уговора у земљишној књиги у зк. ул. 86к.о. Ш. на тим некретнинама уписани као сувласници са по $\frac{1}{8}$ дијела.

На темељу тих чињеница, као и код неспорне чињенице да у извршном поступку, који је тужитељ, као тражилац извршења, покренуо против М.М., као извршеника, ради наплате новчаног износа утврђеног поменутиим судским поравнањем, није дошло до наплате тог новчаног износа на означеним некретнинама, јер су исте отуђене оспореним уговором о поклону и сада уписане на туженима, те налазећи да нису доказани наводи из одговора на тужбу да су означено поравнање и изјава закључени под пријетњом, првостепени суд је нашао да је закључењем поравнања бр. П-308/03 од 22.7.2004. године М.М. приступио дугу који је предузеће ПП М. П. имало према тужитељу. Слиједом тога,

закључујући да је предметна тужба поднесена у року прописаном одредбом члана 285. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО) и да је неоснован истакнути приговор застаре, позивом на одредбе члана 283. став 1. и 2. и члана 281. став 3. истог закона, првостепени суд је удовољио захтјеву тужитеља у погледу утврђења да је располагање дужника М.М. без правног дејства у односу на тужитеља, у погледу износа дуга од 25.000,00 КМ, док је нашао да се захтјеву тужитеља не може удовољити у односу на тражене камате.

Одлучујући о жалбама странака другостепени суд је у свему прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда па је изјављене жалбе одбио и првостепену пресуду потврдио како у одбијајућем, тако и у усвајајућем дијелу. Истовремено, одбио је захтјев тужитеља за накнадну трошкова жалбеног поступка.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Сагласно одредби члана 280. ЗОО да би повјерилац могао побијати правну радњу свог дужника, морају се испунити претпоставке: 1) да има доспјело новчано потраживање за исплату; 2) да дужник нема довољно средстава за испуњење повјериочевог потраживања; 3) постојање дужникове правне радње предузете на штету вјеровника и 4) постојање оштећења повјериоца, с тим да побијање омогућује намирење повјериоца.

У конкретном случају, у поступку пред првостепеним судом је учињено неспорним да је тужитељ поднио приједлог за дозволу извршења ради наплате новчаног износа 25.000,00 КМ, на плаћање којег износа, поред ПП М., је солидарно обавезан и М.М. на темељу судског поравнања бр. П-308/03 од 22.7.2004. године. Није оспорено, да је принудна наплата тог износа предложена на некретнинама М.М., којима је исти бестеретно располагао уговором о поклону бр. 078-0-Ов-И-06-001970 од 30.10.2006. године у корист своје дјеце – тужених у овој парници, те да до наплате у извршном поступку није дошло, јер се сада ове некретнине на темељу означеног уговора воде на туженима.

Ревизионим наводима тужени истичу да у доказном поступку није утврђивано постојање других средстава намирења у имовини М.М.

Одредба члана 280. став 2. ЗОО изражава претпоставку о томе да оштећење повјерилаца постоји увијек када усљед извршења побијане правне радње дужник нема довољно средстава да намири повјериочево потраживање, што не значи да противник побијања тј. лице против којег је подигнута тужба за побијање не може доказати супротно. Како тужени нису изводили доказе ради доказивања да М.М. располаже другом имовином која је подобна за извршење, има се узети да усљед закључења предметног уговора о поклону нема довољно средстава за намирење потраживања тужитеља.

За одлуку по стављеном захтјеву су без утицаја ревизиони наводи да није доказан покушај намирења од другог солидарног дужника ПП М., јер је тужитељу као повјериоцу припадало право избора да ли ће принудну наплату износа од

25.000,00 KM затражити од оба или само од једног солидарног дужника. Исто тако, без утицаја су даљи наводи да је М.М. спорним уговором располагао својим некретнинама, ради измирења законске обавезе издржавања тужених, поготово кад се има у виду начин и природа давања ради издржавања.

Без утицаја су и ревизиони наводи да се не зна који физички дио некретнина је по спорном уговору припао туженима, јер је оспореним уговором дужник тужитеља располагао својим сувласничким дијелом на некретнинама, те на којем сувласничком дијелу се спроводи извршење под условима које прописује одредба члана 69. Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10 и 57/12).

Према одредби члана 281. став 2. и 3. ЗОО код располагања у корист сродника у првој линији претпоставља се да је сроднику било познато да дужник предузетим располагањем наноси штету повјериоцу, а код бестеретног располагања (предметно располагање има обе карактеристике) сматра се да је дужник знао да се предузетим радњама наноси штета повјериоцу и не захтјева да је трећем лицу то било или могло бити познато.

Из изложеног, те како није оспорено да предметно побијање правних радњи дужника омогућује намирење повјериоца, односно да се новчано потраживање тужитеља могло намирити у вриједности некретнина којима је оспореним уговором располагано, произлази да је у конкретном случају доказано испуњење законских услова за побијање правних радњи дужника и да нижестепени судови нису погријешили када су тужбеном захтјеву тужитеља, до износа главног дуга од 25.000,00 KM, удовољили.

Због тога, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић